

VAŠKI
SVETEK
NA
G. SENIKI

str. 2

ZEMLA
RAJSKA
MILA

str. 6

Porabje

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 11. julija 1996 • Leto VI, št. 14

IZOBRAŽEVANJE UČITELJEV IZ TREH DRŽAV - NEKOLIKO DRUGAČE

PRI POUKU MARSIKDAJ ODVISNI OD SVOJE IZNAJDLJIVOSTI

V Radovljici na Gorenjskem so se zbrali osnovnošolski in srednješolski učitelji, ki poučujejo slovenski jezik v Beneški Sloveniji (Italija), avstrijskem Štajerskem in v Porabju. Na dvodnevni seminar jih je povabilo slovensko zunanje ministrstvo - Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, zato jih je uvodoma nagovoril državni sekretar dr. Peter Vencelj. Povedal je, da so se v ministrstvu za to obliko dopolnilnega izobraževanja odločili po tem, ko je letos obiskal Beneške, štajerske in porabske Slovence in presodil, da bo učiteljem koristila izmenjava izkušenj, hkrati pa tudi seznanitev z novostmi, ki so na voljo v Sloveniji. Seminar je potekal pod strokovnim vodstvom Zavoda za šolstvo (prof. Dragica Motik, prof. Irma Veljič in prof. Ljudmila Ivšek), udeleženci pa so se seznanili tudi z nekaterimi znamenitostmi Gorenjske, porabski učitelji pa so nadaljevali z izpopolnjevanjem v Ljubljani in na avstrijskem Koroškem.

"Za mene je bilo najbolj koristno, da sem spoznala, kako drugod uporabljajo učne pripomočke pri pouku slovenskega jezika; zanimalo me je tudi, kakšne rezultate imajo učitelji, ki poučujejo slovenski jezik v Avstriji in Italiji," je seminar ocenila Erika Koleč, ki poučuje na

Na GORNJI fotografiji s seminarja v Radovljici so državni sekretar dr. Peter Vencelj in udeleženke ter udeleženci iz Porabja. Na SPODNJI pa učiteljice in učitelj iz Beneške Slovenije in avstrijske Štajerske.

Posnetka: eR

monoštrski gimnaziji. Tudi za Živo Gruden iz Špetra Slovenov (Benečija) je bila zelo pomembna predstavitev učnih pripomočkov, kajti vsega v zamejstvu ne poznajo. "Tak seminar bi lahko postal nekaj stalnega, vendar vsakokrat v drugem, avtentično narodnostnem okolju. Prvo srečanje je bilo prekratko, zato bi se morali na naslednjih osredotočiti le na eno tematsko področje."

Tudi za pedagoško svetovalko Valerijo Perger je bilo zelo pomembno, da so se seznanili z novimi učbeniki in drugimi pripomočki ter izmenjali izkušnje. O specifičnih razmerah med štajerskimi Slovenci, kjer ne govorijo o narodnostnem pouku ampak o dopolnilnem pouku slovenskega jezika, Norma Bale razmišlja: "Pri pouku smo odvisni od lastne iznajdljivosti, zlasti kar se tiče učbenikov in učnih pomagal. Menim, da pri nastajanju učbenikov sodeluje preveč teoretikov in premalo praktikov."

Lea Deželak, ki je bila zadolžena, da je potekalo vse kot je treba, je v zaključni oceni podprla pobudo o srečanjih v narodnostnih okoljih in obravnavanju izbrane pomembne vsebine. Za seminar je še dejala, da je presegel v vseh ozirih pričakovanja in je v celoti uspel.

ERNEST RUŽIČ

Gradec: Prvo uradno srečanje predsednika Zveze Slovencev in Kulturnega društva Člen 7

PORABSKA KULTURNA SKUPINA BO NASTOPILA V POTRNI

V skromnih a prijetnih prostorih Kulturnega društva Člen 7 v Gradcu sta se prvič uradno pogovarjala predsednik tega društva Branko Lenart in predsednik Zveze Slovencev Jože Himök. Ideja o sodelovanju med porabskimi Slovenci na Madžarskem in štajerskimi Slovenci v Avstriji je bila izrečena prvič sicer že predlani. Nenazadje tudi zato, ker gre za dve, po številu sorodni manjšini, ki sta si prostorsko sorazmerno blizu (večina štajerskih Slovencev živi v avstrijski Radgoni - Bad Radkersburgu in okoliških vaseh), povezuje pa jo lahko pomurski prostor (v Sloveniji), s katerim imajo porabski Slovenci vrsto konkretnih stikov, sodelovanje pa se obeta tudi štajerskim Slovencem.

"Za nas je bil to pomemben dogovor, zlasti zato, ker so razmere med manjšinama podobne, obe sta številčno majhni, asimilacija je velika, velik problem je šolstvo, v podobnih razmerah pa živijo tudi Beneški Slovenci (v Italiji), s katerimi želimo ravno tako navezati stike," poudarja predsednik KD Člen 7 Branko Lenart.

Kulturno društvo Člen 7 je lani v Potrni pri avstrijski Radgoni kupilo staro hišo (v kateri je bil nekaj časa tudi doktor Avgust Pavel), ki jo zdaj preurejajo v kulturni dom. Obnova hiše bo končana prihodnje leto, prvo prireditev ob hiši pa bodo organizirali 7. ali 14. septembra letos. Predsednika sta se dogovorila za sodelovanje porabskih Slovencev na prireditvi (zelo verjetno bo to ansambel Lacija Korpiča s pevkami), še pred tem pa bo predsednik

Kulturnega društva Člen 7 obiskal Monošter in Porabje ter se neposredno seznanil z razmerami med porabskimi Slovenci na Madžarskem.

Položaj štajerskih Slovencev je le deloma mogoče primerjati z razmerami v Porabju. Zlasti zato, ker so porabski Slovenci v marsičem pred štajerskimi, pa naj bo to narodnostno politična organiziranost, kulturno življenje, informiranje in nenazadnje tudi izobraževanje in verski obredi v jeziku manjšine, torej v slovenskem jeziku. Na štajerske Slovence so "pozabili" tudi v Sloveniji (o njih govorijo zlasti po simpoziju leta 1992 v Mariboru), uradna Avstrija pa je izjavljala, da so njihove pravice pomotoma zapisane v Državno pogodbo, po kateri je leta 1955 postala Avstrija samostojna država (v Državni pogodbi pa so pravice koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov). Branko Lenart je tudi z zadovoljstvom sprejel informacijo o nastajanju porabskega narodnostnega radijskega programa, ker bo signal prihajal tudi v kraje, kjer živijo štajerski Slovenci, zato bodo lahko tudi ti sodelovali v programu. Pogovor z Brankom Lenartom bomo objavili v eni prihodnjih številok Porabja in podrobneje razgrnili najpomembnejše teme iz življenja štajerskih Slovencev v Avstriji.

eR

VAŠKI SVETEK NA G. SENIKI

Gornjeseniška samouprava si je nika pred tem zmisllila pa je takši svetek naprajla, kakšoga smo eške v Porabji nej meli.

Senik, Sakalovci, Martinje, Grad, Trdkova). Šli so tam eške člani samouprave pa župan, mladi, steri so nesli gorokinčeni

sploj pa, gda smo predgo poslušali. V našom porabskom jeziki se je potrdilo svoje misli - ki so za nas fejs lepeje bile - povedati.

Po meši je domanjti plebanoš Šandor Bence blagosloviu prapor pa grb. Po tistem se je pa začnila vaška prireditev, gde so prapor gor potegnili med madžarsko, slovensko, avstrijsko zastavo. Na slednja so go odnesli v cirkev. Tü je držo govor poslanec madžarskoga parlamenta Béla Mészáros tü. Med dostimi lejpimi misli je povedo, da je te den velki stopaj naprej v tauj vesi.

Župan Martin Ropoš je pa v svojom govori tau sploj dobro odebrau, da je gučo od zgodovine G. Senika. Dostim nam je dosti nauvoga pravo, razto-mačo nam je, ka znamenüjejo svetniki vesi (sv. Ivan in sv. Janoš) ,ki so gor na prapori pa na grbi. Lejpi den se je popod-neva nadaljüvo. Tak športni kak kulturni programi so slüžili vse tiste, ki so prišli es svetit.

Vsakši svetek gnauk miné. Dobro bi bilau, če bi te lejpi den okrepšo seniške lüdi v takšom mišlenji, da so na svojo ves, na svojo kulturo, na svojo zgodovino leko ponosni in da je potrebno za bodočne čase vsakši den

Grb s svetim Ivanom

Tau, ka edna ves živé, dela pa včasik kakše svetke, prireditve drži, je edno delo. Na drugoj strani je pa vse bogatejšo pa bole človeško, če edna ves dá sama na sé. Tau pa tak napravi, ka si znamenja napravi, šteri go ločijo od drugi vasnic.

Samouprava si je tak zmisllila, da napravi za ves vaški prapor (zászló) pa grb (cimer). Letos 30. junija so blagosloveli prapor pa grb. Svetek je držo dva dni. Že v soboto, 29. junija so meli športni program pa veselico. V nedelo rano se je vrejmen zmejšalo pa je tak dež üšo do 8 vöre, ka so organizatornej vüпали, da se njim ta lejpi den vanej pršika. Liki, Božja vola, gda se je približavo začetek prireditve, začnilo se je sonce kazati, etak je pa vse po plani šlau.

Od kulturnoga doma so mele povorko gasilske ekipe. (G. Senik, D.

prapor pa grb, plesna skupina pa pevski zbor. Pred vsejmi je pa igrala varaška banda. Etak smo prišli pred cirkev, na šolsko športno igrišče, gde je že za sveto mešo vse

Nastopili so plesalci tö

pripravljeno bilau. Mešo je slüžo Lojze Kozar, plebanoš iz Odranec. Videti pa slišati je bilau, ka se je gospaud Kozar poseba pripravo na tau mešo. Vsakšo rejč smo razmeli,

stopaje naprajti, da bi ves vse bogatejša gratala. Poštüvati moremo preteklost (múltat), da bi leko tadala zidali bodočnost (jövót).

I. Barber

INDA SVEJTA

NA STARE DNI

Mring. Lovil!
 Klatt ist erennel uatom, is minduall. kibel
 illik, nagg a kibel fog iton jounidobon du
 sara idom. Minelataanna Malos Maria
 Hilat idovan, maganal bogose maall
 nem bi is skome uilagalob is meg fova
 ladaan - magan jedy Isella gadaavagor
 mal is Sabbagi leketel sem biral.

Gnesnaden starejši lid-ge, gda že blüzi šestdeset lejt so stari, pa ne morejo več delat ojt, peneze služít - penzijo (nyugdij) dobivajo. Inda takše nej bilau. Starce so mlajši tadržali, če pa so mlajšov nej meli, so žlato ali lücke k sebi vzeli pa njim erbo obečali. Tau so dojspisali tó. Edno takšo pismo smo najšli v sobotelskom arhivi, štero so napisali 1837-oga leta v Števanovci.

Janoš Kozo i žena Marija Makoš sta k sebi vzela njegovga mlajšoga brata Martina, šteri se je tisto leto oženo z Mariko Vajda iz Sakalauvec. Vertinja je bila že stara pa slejpa, vert pa nej mogo več sam vertivati pa porce plačuvati, če je gli samo žilar būu. Mlajši brat pa njegva žena sta mogla verta pa vertinjo tadržati do smrti pa verstvo pošteno pelati. Po smrti sta od iže pa vse,

ka je emo vert, mladiva erbala fartau, od vertinje pa polonje. Pogodbo (szerződés) so nej podpisali, ka so pisati nej znali, liki križe so potegnili pri svojom imeni: vert Janoš Kozo, vertinja Marija Makoš pa dva staršina (od mlajšoga brata, mladoženca pa od sneje) György Makoš iz Sakalauvec i Janoš Horvat iz Števanovec.

Marija Kozar

Literarni zbornik

OKO BESEDE - IN DUŠE

"Ta knjiga, zbornik literarnih besedil, je zadnje dejanje pisateljskega srečanja Oko besede, ki je bilo od 19. do 22. oktobra 1995 v Murski Soboti. Srečanje je bilo neformalno druženje pisateljev, med katerim so se organizatorji trudili, da bi jih seznanili z značilnostmi in posebnostmi Premurja in Porabja," je zapisano za popotnico prijetni knjigi, v kateri so literarna dela in vtisi osemnajstih avtorjev. Fotografije za knjigo je prispeval Jure Zauneker, v 500 izvodih pa jo je založilo in izdalo Podjetje za promocijo kulture Franc - Franc (Feri Lainšček in Franci Just). Pisateljskega srečanja, morda prvega te vrste v Sloveniji, se je udeležila vrsta uglednih pisateljev: Tone Pavček, Tone Partljič, Andrej Hieng, Alojz Ihan, Marjan Tomšič, Ma-

ja Vidmar, Vlado Žabot in drugi. Nekateri so bili celo prvič v Porabju in spoznali vsaj delček narodnostega

Just (Podjetje za promocijo kulture Franc-Franc), Feri Lainšček, Karolina Kolmanič, Rudi Ringba-

utripa v Monoštru, zlasti pa na Gornjem Seniku. Na predstavitvi zbornika Oko besede, so svoja dela brali (kot so na fotografiji Zoltana Zaunekerja): Tine Mlinarič, Norma Bale, Ernest Ružič, Robert Titan Felix, Jure Zauneker (avtor fotografij), Franci

uer in Milan Vincetič. Literarni večer je bil odlično obiskan in zelo toplo sprejet, zbornik pa ostaja kot trajen pomnik srečanja, ki je bilo uresničeno tudi po zaslugi mestne občine Murska Sobota.

eR

PISMO IZ SOBOTE

DOPUST

Dopust je tista lejpa rejč, na stero vsi prav veselo čakamo cejlo leto. Tou tak vövjidi, ka cejlo leto delamo, ka te lejko dva ali tri tedne manjarimo, idemo na morje ali v brgé ali pa v kakši drugi varaš k žlati. Dopust je tista blajžena rejč, gda se tapistimo, odpistimo ali pa če škete, zapistimo in čista nika ne delamo.

Dopusti so se tou leto že začali in ednin se je tak midilo sprobati, kak je, če nika ne delajo, ka so fčasi, kak je bilou mogouče, že vujšli in si tou svojo pravico do dopusta že tó rejčno vözejli. Edni pa so že nazaj z dopusta prišli in zdaj že čakajo na naslednje leto, ka de palik zasvejto noui dopust.

Tak so že edni naši sousidi brž vujšli na morje. Kak so mlajši zgotouvidi šoulo, že so pakejrali in nakladali na auto in že so brmeli ta doj prouti tisti solenoj vodej. Edni naši sousidi pa se že dva tedna pripravljajo, ka do se nekan pelali, prej ka nekan daleč in sousida sikši den moji tašči Regini, trmo čedni ženski, tumači, kama vse do šli in ka vse do vidli. Tou je zdaj te grato eden velki problem. Tou pa zato, ka je moja tašča Regina, trmo čedna ženska, že neka lejt v penziji in kak naj zdaj ma dopust, če pa so tisti, ka so v penziji, že tak ali ovak na nekšon dopusti. Na dopust odijo pa ga majo samo tisti, steri odijo v službo in nekaj delajo. Una pa bi trmo rada šla na dopust tak kak odijo naši sousidi, ali...

Če se gé napravi problem, ga trbej rejšiti, je prajla moja tašča Regina, trmo čedna ženska, in je začala problem reševati. Zatou, ka bi njeni dopust rejsan biu pravi dopust, je začala stanjivati že ob šesti vgojno in rejčno delati, tak, kak če bi rejsan ojdila v službo. Vse kouli po vejsi je pijtala, če trbej komi kaj fküp zašiti, lače ali kijeklo gori zejti, kakšen fršlus na nouvo nut djasti in takše droubne stvari napraviti. Rejsan se njoj je nabralo dosta dela, tak, ka kumaj lada vse tou zgotouvidi. Dela pa ma dosta zavolo toga, ka samo tū pa tan prosí kakši pejnez. Samo telko, ka glij nema preveč velke zgūbe. Tak že skur dva tedna dela po cejle dnejeve in njoj je nej važno, če kaj zasluží, glavno je, ka una že pa dela in ka de njeni dopust zdaj rejsan pravi dopust.

Kumaj čakano, ka tou delo zgotouvin in ka mo lejko šla na dopust, sikši večer pravi moja tašča Regina, trmo čedna ženska, in si čista trūdna doli leže. Mi domači pa si te lipou za sto sejdemo in si ob kupici vina prpovedavlemo, kak je življenje lejpo.

MIKI

P.s.: Ne zamerte, če se van neka časa nemo javlo s pismami iz Sobote. Nejden glij na dopust, iden pa na drugi kraj Slovenije in mo te tan delo in si brodo, kak bi bilou lipou na dopusti biti.

Spremljajte televizijsko
oddajo

SLOVENSKI UTRINKI

vsako drugo sredo ob 14.10 na

1. programu madžarske televizije.

Ponovitev oddaje bo 13. junija 1996
v soboto

ob 8.45 na 2. programu.

OD SLOVENIJE...

Status opazovalke

Mednarodna komisija za matična stanja je Slovenijo podelila status opazovalke. Slovenija je tako tudi uradno objavljena na generalno zasedanje skupščine CIEC, ki bo v septembru.

Polnopravno članstvo v EU?

Zunanji ministri petnajstih držav Evropske unije bodo 15. julija v Bruslju razpravljali o vlogi Slovenije za polnopravno članstvo v Uniji, ki jo je premier Janez Drnovšek prejšnji mesec, ob podpisu pridružitvenega sporazuma, izročil njenemu predsedstvu.

410. obletnica Trubarjeve smrti

Slovenska evangeličanska cerkev je pripravila slovensko akademijo ob 410. obletnici smrti Primoža Trubarja. Na njej so sodelovali senior evangeličanske cerkve Geza Erniša, Marko Kerševan, Ludvik Jošar, Vekoslav Grmič in Matjaž Kmecl. Govorili so o dediščini reformacije, o njenem pomenu za slovenski jezik, o pogledu katoliške cerkve nanjo in o poreformacijskih vplivih.

Slovenijo je obiskal avstrijski predsednik

Na Bledu sta se srečala predsednika Slovenije Milan Kučan in predsednik Avstrije Thomas Klestil. Pogovarjala sta se o položaju manjšine na avstrijskem Koroškem. S Klestilom sta se sešla tudi Zoran Thaler, ki opravlja dolžnosti zunanjega ministra, in predsednik državnega zbora Jožef Školč.

Sporazum o zaščiti naložb

Podpredsednik vlade in minister za ekonomske odnose in razvoj Janko Deželak in britanski veleposlanik v Sloveniji Gordon MacKenzie Johnston sta podpisala sporazum o zaščiti in spodbujanju naložb med vladama Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske ter Republike Slovenije.

MED SLOVENCIMA NA KOROŠKEM

Letošnjega seminarja slovenskega knjižnega jezika in kulture za slovenske učitelje iz Porabja se nas je udeležilo osem ljudi. Izmed nas so bili le štiri učitelji, Erika Koleč Kiš iz monoštrske gimnazije, Zoltan Majčan iz monoštrske strokovne šole, Ladislav Domjan iz OS Stevanovci in Ildiko Dončec Treiber iz OS Gornji Senik, čeprav imamo na porabskih narodnostnih šolah približno 15 učiteljev slovenščine. (Ostali so bili dijaki ali delavci na raznih slovenskih institucijah.)

Tradicionalen seminar nam je popestrila z dvodnevnim obiskom na avstrijskem Koroškem glavna organizatorica seminarja Valerija Perger, viša svetovalka za narodnostno šolstvo Slovencev v Porabju. Na dvojezični šoli v Kotmari vasi so nas prijazno sprejeli. Pozdravili so nas gospod Tomas Ogris, deželni šolski inšpektor za slovenske šole, ravnateljica šole in profesorica Rezika Iskra, ki je tudi predsednica Strokovnega pedagoškega združenja. Dopoldan smo hospitirali pri pouku slovenskega jezika v drugem razredu. Profesorica Rezika Iskra je s svojimi učenci predstavila povzetek pravljice, ki so jo obdelovali približno tri tedne. Tema je bila odlično določena, ker smo dobili vpogled v to, s kakšnimi metodami se da obdelati določeno temo pri posameznih urah. Uri sta potekali ob igri, učenci sploh niso opazili, da se medtem veliko naučijo, oz. da tudi odgovarjajo, kajti bili so odlično motivirani. Med poukom so utrjevali besedni zaklad, zbirali glagole in samostalnike glede na število, spregali glagole, sklanjali samostalnike, tvorili besedne zveze in stavke, pripovedovali in zaigrali pravljico na več načinov, dopolnjevali manjkajoče besedne zveze in stavke, recitirali, peli itd.; brez tega, da bi se sami zavedali, kakšno vlogo imajo različne vaje. Občudovali smo znanje, aktivnost, sproščenost in vztrajnost učencev, saj so bili samo drugošolci. Profesorica je imela pripravljenega ogromno materiala, ki so ga uporabljali pri obdelavi teme. Prepričana sem, da se slovenski učitelji na tej šoli zelo trudijo v interesu uspešnega poučevanja slovenščine. Nekateri so avtorji učbenikov, nekateri pa sodelujejo pri različnih projektih. Predvsem je njihova zasluga, da otroci tako dobro obvladajo materinščino. Pa še nekaj. Kot so nam pripovedovali, slovenske družine se med sabo pogovarjajo samo v slovenščini. Tudi to kaže njihovo zavednost.

Popoldne smo se spoznavali s koroško kulturo v družbi članov Strokovnega pedagoškega združenja. Nekateri učitelji se ukvarjajo tudi s pesnikovanjem. Herman Germ, Gustav Januš, Milica Robet in Sonja Wakounig (novinarica) so nam predstavili nekaj svojih najljubših pesmi. Kulturni program je popestril glasbenik Marko Kassl, ki nam je zaigral na harmoniko. Od 7. leta starosti igra na harmoniko, trenutno študira glasbo v Celovcu na konzervatoriju. Ravnatelj glasbene šole g. Kassl (oče glasbenika) je poudaril, da je cilj šole usmeriti čimveč mladih s Koroške v konzervatorij.

Koroški Slovenci imajo več časopisov, med njimi otroški časopis z naslovom Mladi rod. Tudi pedagoško združenje izdaja strokovni časopis Sova.

Naslednji dan nas je g. Rezika peljala na izlet. Bili smo v Celovcu na slovenski gimnaziji, kjer se uči 450 dijakov ter v otroškem vrtcu. Moram priznati, da smo jim zavidali zaradi pogojev dela. Obiskali smo tudi mestno knjižnico, kjer je 30.000 slovenskih knjig, mesečno imajo 950 obiskovalcev, kar pomeni, da ljudje radi berejo.

Pester program našega bivanja med Slovenci v Avstriji nam je omogočil, da smo se spoznavali z utripom življenja na Koroškem. Ljudje so prijazni, zavedni in zmeraj pripravljeni pomagati. Sprejeli so nas kot najboljše prijatelje, sploh nismo čutili, da smo v tujini. Hvaležni smo vsem, ki so sodelovali pri pripravah našega programa, posebej gospe Reziki Iskra in njenemu možu.

Klara Fodor

O DOGODKIH NA KRATKO

Andovci, 23. junija. V najmanjši porabski vasi so blagoslovili gasilsko vozilo, ki jim ga je podarilo GD Nemčavci. Na svečanost so povabili tudi gasilce iz Gornjih Petrovcov. Vozilo je ob dvojezični maši blagoslovil domači župnik Štefan Tóth.

Monošter, 24. junija. Ob dnevu državnosti in 5. obletnici samostojnosti Republike Slovenije je Veleposlaništvo R Slovenije skupaj z Državno slovensko manjšinsko samoupravo in Zvezo Slovencev na Madžarskem priredilo koncert in sprejem v gledališki dvorani v Monoštru. Na koncertu sta sodelovali pianistka Olga Kous in mezzosopranistka Barbara Jernejčič.

KŐSZEG - KULTURNO ZGODOVINSKI SIMPOZIJ

Minuli teden se je v Kőszegu, na 26. Kulturno-zgodovinskem simpoziju *MODINCI* zbralo blizu 100 zgodovinarjev in drugih strokovnjakov, ki so obravnavali naslovno temo: Podoba soseda v panonskem prostoru - predstave in dejstva, oblike in pojavi.

Tudi letos je bil simpozij razdeljen v tri dele: odprli so likovno razstavo štirih priznanih slikarjev, v uvodnem delu so politični predstavniki govorili o sodelovanju med Madžarsko, Avstrijo, Hrvaško in Slovenijo, nato pa so imeli besedo strokovnjaki, najprej Ferenc Pataki iz Budimpešte.

Regionalnemu sodelovanju v Evropi sta namenila veliko pozornosti državni sekretar v ministrstvu za zunanje zadeve Sándor Papp in predsednik županijske skupščine Železne županije dr. Gyula Pusztai. Dr. Ludvik Toplak, rektor maniborske Univerze, pa je poudaril, da gre za pomembno sodelovanje sosednih narodov, ki so bili zgodovinsko usodno povezani.

eR

Prireditve ob
1100-letnici

Madžarska praznuje letos 1100-letnico prihoda Madžarov na ozemlje med Donavo in Tiszoo. V počastitev obletnice potekajo po vsej državi razne prireditve. V Monoštru bo osrednji program v ta namen potekal od 12. do 14. julija, in sicer z naslovom Festival dobrega sosedstva. 12. julija se bodo na trgu Széll Kálmán srečali ljudski obrtniki in rokodelci obmejnih pokrajin ter predstavili svojo obrt. Prireditve bo povezana s sejmom izdelkov ljudske obrti. 13. julija bodo v Gledališki dvorani odprli razstavo manjšinskih ustvarjalcev Železne županije. Isti dan bo potekala konferenca z naslovom "Regije ob meji", v okviru le-te bodo predstavili Etnološki slovar Slovencev na Madžarskem, najnovejšo knjigo etnologinje Marije Kozar-Mukič. 13. in 14. julija pa bodo v okviru "obmejnega piknika" nastopale narodnostne skupine.

Imenovanje

31. julijem je Árpád Göncz predsednik Republike Madžarske imenoval za univerzitetnega profesorja dr. Karla Gadányija, predstojnika katedre za slovansko filologijo na Visoki pedagoški šoli v Sombotelu.

Slovo od filerjev

Od 1. julija v denarnem prometu ne velja bankovec v vrednosti 50 forintov. Namesto le-tega obstaja že dalj časa kovanec. Enaka usoda čaka po 30. septembru tudi filerje, torej kovance za 10, 20 in 50 filerjev. Trenutno je v prometu 720 milijonov kovancev tega drobiža. Narodna banka Madžarske - na podlagi prejšnjih izkušenj - računa, da bo dobila nazaj približno dve tretjini teh drobnih kovancev v vrednosti 75 milijonov forintov.

Prekupčevanje
z novorojenčki

V Kaliforniji so prijeli Američanko madžarskega rodu, ki je "prekupčevala" z novorojenčki. Več kot tridesetim nosečnicam z Madžarske je "omogočila" potovanje v ZDA in tam so se po porodu odpovedale otrokom. Novorojenčke so posvojile družine brez otrok, za to so posreduvalki odštele 80 tisoč dolarjev. Mame nosečnice so dobile 18 tisoč dolarjev. Obstaja sum, da so podobni transporti prihajali v Ameriko tudi iz Romunije, Poljske in Rusije.

Slovinci v Sopronu

"V DOLINCI PRIJETNI JE LJUBI MOJ DOM..."

Dolga leta pred tem sem domov grede iz Ljubljane štopala pri Murski Soboti. Ustavil se je neki gospod. Pogovarjala sva se in se je izkazalo, da ima celo sorodnike v Sopronu. Skupaj sva se peljala do Hodoša. Ko sem prispela domov v Sopron, sem poklicala njegovo sorodnico, gospo Kuntar in predala pozdrave iz Slovenije.

Minilo je kar nekaj let preden sva se z gospo Kuntar tudi osebno srečali. Zdaj živi v Sopronu s hčerko in vnukom.

Kako to, da ste se preselili iz Slovenije v Sopron?

"Rojena sem v Korovcih. Moj oče je bil tesar, mati pa je delala doma. Tri sestre smo bile, jaz sem bila najmlajša, zato so me vsi razvajali. Imela sem čudovito otroštvo..."

Z možem sva se srečala v Prekmurju, tam je bil granicar. Po vojni smo se preselili na Madžarsko. Mož je najprej delal v Stevanovcih. Stanovali smo tudi v Monoštru. Monošter je bil

za nas zelo prijetno mesto. Potem so moža premestili v Sopron. Najprej se mi je zdelo, da je Sopron zelo hladno, vetrovno mesto. Zdaj sem že zelo rada tu, mislim, da niti ne bi mogla drugje stanovati. Ko smo se preselili iz Korovcev, odnosi med državama še niso bili najboljši. Po enem letu smo dobili dovoljenje za preselitev (kiköltözési engedély). Do meje smo pripeljali pohištvo in druge premičnine, tam smo vse naložili na drug tovornjak in tako smo šli naprej. Takrat se z družino še niti dopisovati nisem mogla. Zelo sem jih pogrešala... Prvič sva šli domov s hčerko leta 1956. Potem smo hodili vsako leto. Šli smo na morje, na otok Krk, v Piran, Portorož. Goričko je tudi čudovita pokrajina. Prepotovali smo že vso Slovenijo od Ptujске gore do Postojnske jame... Na Bledu smo enkrat praznovali celo dan žena. To je bilo takrat, ko sem še delala v zdravstvu."

Kaj pomeni za vas materni jezik po tolikih letih bivanja v tujini?

"Ogromno pomeni... maternega jezika nihče ne more in nihče ne sme pozabiti!" reče gospa Kuntar s solzami v očeh.

V sobi sedita še hčerka in vnuk. Poslušata najin pogovor. Hčerka je zdravnica. Delala je v bolnici v Sopronu. Po strokovnem izpitu je šla v zasebno prakso, ker je bilo prenaporno delati v bolnici in hkrati skrbeti za družino.

Vaša mati čudovito govori slovenski jezik, čeprav živi že petdeset let na Madžarskem... A ste se tudi vi naučili jezika?

"Ko sem bila še otrok, je včasih prišla babica po mene in sva šli v Korovce na počitnice. Potovali sva z vlakom preko Nagykanizse. Ves dan je minil, preden sva prispeli. V vasi nihče ni govoril madžarsko, edino moj stari oče. Zato smo se morali nekako spoznavati po slovensko. Mislim, da sem delovala kot kakšna "bela vrana" v tej vasi, saj je to zelo majhen kraj in iz Madžarske niso kaj dosti prihajali tja,

razen nas. Zdaj že precej razumem slovensko, le z govorom imam težave."

Vnuk je pred kratkim končal srednjo šolo in naredil maturo. Tudi on se je vključil v pogovor.

"Naučil sem se nekaj besed po slovensko od tamkajšnjih otrok in so se tudi oni naučili od mene nekaj madžarskih besed. Počitnice v vasi so mi pomenile tudi veliko lepih doživetij. Ljudje so bili zelo prijazni in način življenja v vasi je bil zame vedno nekaj nenavadnega in zanimivega po mestnem življenju. Zdaj po maturi bom imel malo več časa. Začel sem se učiti slovensko, dobil sem že slovar in učbenik slovenščine, ki je namenjen predvsem tujcem. Upam, da se bom s pomočjo babice še več naučil in bom lahko kdaj spregovoril slovensko, ko gremo domov."

"Vsi rečemo tako: "gremo domov", ko potujemo v Slovenijo..." dodaja še hčerka.

Julia Balint

PO AVTOBUSAJ JE ZNAUVIČ STEJSKA

Nej več kak edno leto nazaj, če je človek na takši avtobus vse, šteri je delavce pelo v Varaš, je bilau mesto zavolē. Večer po devetaj vōri je pa avtobus delavcov skurok prazen pelo v Varaš. Tau je pa zatok bilau, ka so tiste fabrike več nej delale, štere so na tri partije davale delo delavcom. Zdaj se te "deveti" avtobus z G. Senika večer že tū začne napunjavati. Če samo tau gledamo, smo leko radi, ka tau gvūšno telko znamenūje, ka vse več naši lūdi ma delo.

Od sprememb (változásoktól) so naši lūdje tū čakali, ka baukše bau. Tak so mislili, ka tau rejsan tak baude, kak je vlada vūpala. Mislili so, če v rosagi napravijo demokracijo, skauz spravijo privatizacijo, te do zahodne države pa Merika nas sploj pomagale. Zdaj že vsi znamo, ka je zatok tau nej tak gladko pa vse vrede. Naši lūdje znajo prajti, da pri privatizaciji pa pri odškodnini (kárpótlás) kelko folišije pa svinjarije je bilau. Mogli smo požrejtj pa dosta lūdi je moglo pozabiti na svoje vrednosti. S tejm vred so lūdje zgūbili svojo delo, slūž. Tū pa tam so mogli vseliti za etakšo ali takšo pomauč. Takšo se je tū zgodilo, ka so nistarni tak not prišli v tau "živati brezi dela", ka se gnesden nikan ne terejo. Povejmo vō: neščeje delati. Nistarne lejte so že prtekla pa zatok mi tū malo več sreče mamo, kak povejmo, tisti, ki živejo na vzhoda (keleten). Monošter je daubo več fabrik, firm, sterna na gnes že delo dajo lūdam, pa Baugi vala, porabskim Slovencom tū.

Samo ka tau tū moremo videti, ka so gnesden delavci pod nemško, pod italijansko rokau prišli. Tomi pravijo: kapitalizem. Ka pa tau znamenūje gnes našim lūdam, ki so od toga hirešnji, ka so flajnsi pa dobri delavci? Tau, da se avtobusi napunjavajo, tau tomi tū leko zavalamo. Talanji pa Nemci so, mislim, brž napamet vzeli naše dobre delavce. Zatok je pa takšni, steri nemajo dela - tak se kaže - vse menja. Poglednila sam edno malo porabsko ves, sterna nejma dosta več kak 400 prebivalcov (lakos), med tejni je pa 160 lūdi, ki so za delo, ki so v tauj starosti. Če vkraj zračunam tiste, steri neščeje delati pa ranč nedo delati, te tak 9 % lūdi nejma dela. V tauj vesi je samo edna takša držina, gde nišče ne dela. V tau tū moremo priznati, da so porabske vasnice sploj ostarele. Dosta lūdi je pred cajtom šlau v penzijo, dosta lūdi je staro,

več nej aktivno. Etak pa gvūšno, ka nistarna vesi lagovejše podatke tū (adatokat) kažejo.

Pri deli dosta nauvi prilik tū geste. V te j lejtaj so oprli v Varaša plac, gde dosta naši(h) dela. Toga reda je dosta mladi(h) dobilo delo po kakšni butikaj, nistarni priliko majo v Avstriji ali ešče dale tū delati. S toga se tak vidi, ka naši lūdje se vse bole leko vkūp poberejo. Tak se vidi. Liki zatok malo na globše je pa zatok nej tak lepau, zatok nej, ka je tau rejsan nesmiljen kapitalizem. Z nistarni lūdami sam si prpovejčala, šteri so mi vadlūvali o svoji slūžbi, od dela, od plače. Najbole žmetnejše je na tisti delovni mestaj, gde tihinci majo prejk firme, fabrike. Plače so nej viske, za tau plačo pa delati strašno dosta trbej. Tū pa tam zatok malo večše plače tū gestejo (OPEL), samo, ka za tau krvavo trbej delati. Cejkal ovakša delovna kultura je tau, kak so naši delavci do teja mau po fabrikaj včeni bili.

Dvaujo delo me je sploj zgrabilo, ka so mi prpovedali. V ednoj fabriki tak gorgemlejo lūstvo, ka ji(h) vzmajmo povejmo za par mejsacov, maksimalno za edno leto. Po tistim njim ali podukšajo ali nej pogodbo. Stalno (állandó) delo pa samo malo lūdi ma. Steri majo stalno delo, tisti od leta do leta večšo plačo dobijo, štera pokrija inflacijo. Te j drugi pa ostanejo pri tistoj plači, kak so je gorvzeli.

V ednoj drugoj fabriki tū strašno dosta trbej delati na mejsac, povejmo, za 17-18 gezero forintov. Napona več želejo od nji, natelke, ka delavci srednje generacije že tau ne morejo spunjavati. Sto pa rekord ne naredi, tistomi menja v mikrofon na glas not povejo pa me dajo nistarni cajt. Če se ma delo ne pobaukše, leko se spuca. Zvūn sramote eške delo tū zgūbi. Pa mislim eške dosta takšoga geste. Med etakšimi pogoji morejo naši tū delati, biti pripravleni na intenzivno pa kvalitetno delo. Pri tom samo tau šanta, da te j tihinci skurok (k)šenki dobijo delovno silo. Dobro pa znamo, ka do naši slovenski lūdje vōdržali. Moremo se vūpati, ka tau dūnok nede napona tak. K tomi de tau tū potrebno, ka vse več pa visko moremo biti šolarivani, ka je gnes tū nej šala pa nej (k)šenki.

I. Barber

ZEMLA RAJSKA MILA

*Tij zemla rajska, mila/
prekmurski ljubi kraj,
zakaj sva se ločila, da
žalosten sam zdaj?!...
Na mejnom prehodi v Ge-
derovcaj je v enom vog-*

smo večer v pau sedmoj
prišli in Rankweil. Če rejsan
sta Stanko pa Jože
gazpedal z lejvo nogau to
klačila, nej samo s pravo.
Rankweil je na drugom

ojdle po künji kak spiš. Mi
smo se pa nej šonali tisto-
mi, ka so nam ponujali.
Štefan Krau pa se je sa-
mo žaurdjo: Baug moj,
Baug moj, vejpa ne gejte
telko tü, ka sam vam ge
doma v Altachi speko
fanjsko mesau z gobi-
cami, pa što de te tisto
djo?!

Te pa nej čüda, ka tačas,
ka smo k *Bedökovim*
prišli v en tretji kraj (kakši
30 kilomejtarov?), tačas
sta gazda pa či že malo
zadremala. Depa vertinja
nas s takšim veseljdom
sprejela, ka je za en malo
že vse živelu. Ka ka je
nauč bila, naši goslarge so
mogli po šker pa sejkati!
Človek má čüténje, ka so
domačini radi, ka so k
njim prišli lidgé iz domo-
vine. Pa ka se uni, kak
Slovenci, šteri delajo raz-
stepani v pokrajini (tarto-
mány) Vorarlberg, to leko
srečajo. Zato so to nare-
dili *Društvo Slovenija*, ka
naj bi je tau društvo več-
krat družilo. Kak njihov
slogan pravi: *Bodite z na-
mi in ne boste sami!* Gos-
pau *Póczak* tak šaca, ka
je v pokrajini Vorarlberg
blüzi 1000-1200 Sloven-
cov, v Rankweilu pa bližini
pa bližini 200. Od *pred-
sednika Škerlaka* sam
zvödo, ka vsakšo leto ma-
jo pet-šest vekši prog-
ramov. Uni bi želeli, ka bi
malo bole sodelovali (eg-
yütmüködni) s Porabjem
tö, zato so tö pozvali na
svoje velko srečanje *pred-
sednika Slovenske zveze
na Madžarskem, Jožeta*

domanjimi lidami tisti, ki
v Vorarlbergi delajo, Po-
rabci tö malo pridejo.
Program se zadvečarka v
štrtoj vöri začne.
V nedelo (30. junija), gda

"spovedavo pod lipo",
kak bi Erni pravo). V nas-
lednji (következö) numa-
raj malo bole konkretno
tö nutri pokažemo té lödi
Tak sam vözvöu iz njini

Igrala je, igrala je, Stankotova banda ...

rskom pa slovenskom au-
toni puno goslarski škeri.
Pa sedem lödi. Anita - pa
Stanko, Feri, Piko, Jože,
Francek, Erni. Dekle so
povedane po lepoti, po-

konci Avstrije, pri švica-
rsko grajnici. Pri vrugi da-
leč! Če rejsan nas je Šte-
fan, predsednik *Društva
Slovenija*, že dveji vöri pr-
va čako na avtocesti, kak

Fanti se zbirajo, na deklina čakajo ...

dje pa po velikosti. (Kak
sam rad, ka sam gnauk
nej ge najmenši!) Če bi
nas pojbov sedem bilau,
te bi leko bili, kak v pri-
povejsti. *Sneguljčica*
(Hófehérke) pa sedem
törpinov.

Gnauk svejta je biu en
lejpi - lejpi mali rosag,
prejk sedem Müre pa
prejk devet Rabe, šte-
roma je Prekmurje bilau
ime. V tom kralevstvi so
živel lejpi, vrli, flajnsi,
lüštni lidgé. Vse je bilau
poređi, samo tau nej, ka
so siromacke bili. Zato pa
so mogli titi po svejti -
srečo probati... S trebü-
jöm za krüjom.

Kelko so vendrak té siro-
macke v pripovejstvi mo-
gli pejški klepati?! Ge
sam v zrankoma v petoj
vöri üšo iz Sombotela, pa

smo mi prišli. Zmejs je
Eleki (Malomi) vöda u pa-
ranč, ka nas pod ladno
zeleno lipo more čakati z
mrzlim pivom. Dje buma,
baukse nam je spadnilo,
kak v buči eno zavüje. Pri
drugom pivu več Štefan tö
nej skrb emo avtocesto.
Pri tretjom pa je pod lipo
že bilau puno Slovincov
iz Prekmurja in Porabja.
Gda smo šli gledat, gde de
Piko spau, so se aukna v
Milanovoj izi napunile z
nager glavami, štere so
nam vödale, ka jim gos-
large iz domovine Slove-
nije takcofart morejo eno
potegniti. Podje so dobro
vužgali, ka ka je že malo
kisnau bilau. Vrkaj v
stanovanji (lakás) pa je dja
pa nej pun sto büu vsega
dobroga. Mati *Marija* pa
Renata in *Monika* so

Smej je pau življenja

Hirnöka tö. Pri tom bi jim
leko pomagala *Pikona*
(Viktor Flisar) *turistična
firma* tö. Vüpažo se, ka
10-oga augustuša, k sv.
Šebeštjani, doma v Prek-
murji, gde se srečajo z

prihajalo pa prihajalo.
Gesti pa piti pa sfaldja-
valo in sfaldjavalo. Telko
ji je prej eške nigdar nej
bilau.

Ge sam se z dostimi li-
dami pogovarjo (sam ji

Štefan Škerlak, predsednik Društva Slovenija

so meli svojo velko sre-
čanje vanej na športnom
igrišči, je veselo bilau, ka
so eške ftiči spejali. Gda
ji je *Ansambel Crno* pü-
sto. Narejdki. Podje so
ma davali, kak če bi mujs
bilau. Lüstvo pa je samo

reči, ka so vsi radi, ka so
delo dobili v Vorarlbergi,
depa don ji skoraj vse nika
nazaj vleče domau. Tih-
nski krüj je prej tihinski
krüj, če rejsan je malo
vekši, kak doma. Domo-
vina je li domovina. Do-
movina je li samo ena
kak - mati.

Gda smo odhajali domau,
so nam vsi mahali z roka-
mi: Zbaugom! Zbaugom!
Oče Krau pa je kuste
skuzé točo, ka je njegova
či ("Manekenka", kak bi
Erni pravo) odhajala. To-
čo skuzé, če rejsan se za
en keden pá srečajo.
Leko, ka v tihinskom en
keden nej samo en keden
dugi?...
Kralični so tö tekle skuzé
po obrazji doj. Njeni kak
biks črni vlaské pa so me
spomnili, ka una don ne
more biti *Sneguljčica*.
Spomnili so me, ka tau,
ka ge pripovejdam, don
ne more biti pravljica, liki
življenje samo. Takšo,
kakšo je.

Francek Mukič

Milan Vincetič

EDELWEISS

Pritisno san nous na glažojno, zato ka san od nekda rad gleda bliskanco in zabezekno: čista malo fkraj od mene, na čistini nasproti babjoga kouta, je razkoračeno kak kmični pozoj stao moj stari oča. Z levo rokou je zvaio oblake naj že gnouk pridejo, ka jin razpara bleke, z desnof pa divdže majutao s sekirico, šteri je pravo zavolo vrezene planinke pri rezili edelweiss.

Če san le bole zarobo vuje, sen lejko zarazmo: "Babji kout je vrajža luknja, štera zmejša tudi smutla, šviga, švaga, vdrapni vraga..."

Istina: prle sajasti, napnjeni oblaki so se kak blisk spremenili v birki-ce, on pa si je samo obriso edelweiss v šorc in si natočo klintona.

-A tej vaš edelweiss rejsan fse presejka? san polukno iz iže.

-Tudi tisto, ka ne vidimo, grajšček moj, je sopo in s kazalcom probao, če je zadosi ostra.

Šče isti večer se mi je posvetjilo: v kmici san

mu fkradno edelweiss, se odzibo pod jablano in začo na fso mouč majūtati po zraki in si mrmrati:

"Babji kout je vrajža luk-

vejs. Ponavlo san in ponavlo, naj mi bogec ali što že nazaj da Mileniko, zato ka se ona nemre samo tak pogrezniti v zemlo v njenom varaši,

Ilustriral: Feri Lainšček

nja, štera zmejša tudi smutla, šviga, švaga, vdrapni vraga,

da Milenika počaka..." Pritajo san se, načik preklestvo ne bi hasnolo. V glavej san si naslikao Milenikin obraz, njene kak lešnik rdžave oči, štere so me zacumprale sikšo leto, da je prišla na

šteroga ime san s tintastin klabajso okrožo na mapi. Poleg fsega toga mi je šče ob kušuvanji oblúbila, ka se vidiva ob prvih julijskih bliskancaj. Za slaba dva kedna se je v babjom kouti pa načemerilo, te šče bole repeče kak prvič. Stari oča je samo spod čela gledao zbesnjeno nebo, zato ka

tou gori kuja smolou in žveplo. Nej in nej se je mogo zmejriti, kan je zginil njegov edelweiss: nej ga bilo niti v niti na niti pod omaro. Ges pa - tudi če bi mi vrtao kolena, ne bi niti gecno. Šče več: kda je že zamlela kak orej debela toča, san si potujima mmmro, naj mi ta peklenska bliskanca že naplavi mojo Mileniko, štera zdaj gvušno sedi v svoji varaški iži. Tudi ona zdaj buli v glažojne, po šterij deževne kaple rišejo najina imena.

Šče sreča, ka mi neje vido v glavo moj stari oča, šteri si je cejli potrejti nalejvo klinton in si grijzo čobe. Glejdo je skoz oukno kak kúp nesreče, tū pa tam ga je obsijala bliskanca in kda san že mislo, da de po meni, mi je pomigno s prstom.

-Na, grajšček moj, predfčera je prišlo, je zamomlo pred sebe in me poščegeto pod nosom z drouvnim pismom.

Čūto san, ka je to njeno edino in zadnje pismo. Rouke so se mi troustile,

da san prešto, ka se je odselila v nekši dalešnji varaš, skuze so me kar zalezvale, stari oča pa me je samo poglado po lasaj. Od srama san zbejžo pod lugaš in v rokej zakopolo lica.

Oddejno san si. Sklačo san si njeno pismo za srakico in šče isti večer odišo k votli jonatanki. Sekirice, mojega edelweissa, pa nindri. Do lakta san segno v luknjo - pa nikaj. Iz mračine se je samo naednouk naluščila tenja staroga oča.

-Pūsti jo, grajšček moj, je vlejko, znakar je spadnila tmok tmok globoko.

In nikaj več. Kak če bi si pregrizno gezik.

Kak medved se je odzibao po klanci, ges pa san po dosta dosta lejtaj, kda san podejro že sūjo jablano, najšo najino sekirico. Rdžava je že bila kak lūbezen do moje indašnje Milenike, samo edelweiss, ta drouvna vrezana planinka, se je šče neje dala letom kak tudi njene kak lešnik tople očij.

MRAVLJA IN POLŽ

napisal in uglaslil Janez Bitenc
naslikala Jelka Reichman

V travi, travici,
leze ena čudna stvar,
v travi, travici,
polžek samotar.

Jojme, jojmene,
kaj če zleze na goro,
jojme, jojmene,
potlej bo hudo.

Mravlja, mravljica,
v luknjico je smuknila,
mravlja, mravljica,
polžku je ušla.

JUBILANTI SMO BILI V ŠENDVIDI

Mešani pevski zbor Avgust Pavel z G. Senika je letos 25-krat bio navzauči v Sloveniji v Šendvidi na pevskem tabori. Tabor 27 lejt žive, dela. Sto

koncert v šendviškoj ša-uli. Gda smo se predstavi- vili pa smo povedli, ka smo jublanti, smo od velkoga ploskanja dugo nej do rejči prišli. Po

človeki tau tū napamet pride, da izmed nas pred 25. lejtami skurok eden nej navzauči biu v Šendvidi. Samo naša pevka, Vera Gašpar je leko na tau ponosna, da je pred 25. lejtami ona že tam bila. Etakšoga reda se šika misliti na vse tiste, ki so lejt do lejti navzauči bili, so gdržali zbor. Dosti je nas že naveke zapūstilo, med njimi Andraš Čabai, prejšnji dirigent tū. Na pokojne se zdaj spominjamo, na vse tiste, steri so eške med nami smo pa ponosni. Na drugi den, na glavnoj prireditvi je sedem gezero lūdi vkūp spejvalo 15 naut. Najoprvin so vaje v 9. vōri. Skauz se je tak dež lejvo, liki bi ga s ška- fa lejvali. Dapa 7 gezero pevcom je ranč nej napamet prišlo, da bi proba za dežja volo taostala. Moremo povedati, ka na skupnom koncerti samo od tistega mau spejvamo, ka nas vodi Marija Trifus, 11 lejt. Tau je ona dosegnila, ka je nej malo delo, zatok, ka se moremo na te program poseba pripravlati. Z lejpimi spomini smo prišli domau.

I. Barber

HEJC MORE BITI

Ufonge v Porabji

V Porabji gestejo ena starejša ženska, šterim so njina stara mati tak pripovej dali, ka večer, gda v ausmoj vōri večerdje zvonijo, nej slabudno vō z rama titi, paunauci pa nej v takšoj mesti oditi, gde se poti križajo, ka človek naleki leko kakše čaralice sreča. Ta ženska so zdaj vendrak blūzi telko stari, kak so tistoga ipa bili njina babica. Uni tō dajo valati, ka je tau sveta istina, pa ka je dobro té tanača nutri držati. Sploj pa v zimskij cajtaj, gda je v ausmoj vōri že kmica.

Svojo ižo majo na brgej. Na takšoj mesti, ka se lepau taprejk na Štajersko vidi. Tam so tō na brgej iže. Te pa ništarno paut vnoči v edenajstoj vōri - eške dobro, ka nej v dvanajstoj! - nika tavō z iže dejo, pa te vidijo, ka tam na štajerskaj brgaj nika svejtko dē prauti njim. Te se za en cajt ta sveklina obrné, pa dē tanazaj. Ta pa nazaj odi, kak inda svejta kakši fajamangli. Ali pa v moderni cajtaj ufonge, tisti talejrgje, šteri v lufti lejčejo pa svejtijo. Ženska

so se en cajt čūdivali, natau so pa lepau nazaj nutri odševerdjali. Vnoči dvanajsat vōra več tō nej trn daleč vkraj bila. Te pa drugi den vidijo, ka ranč tam, kak so prvo nauč lejtali žerdjavi ufonge, lejčejo gor pa doj - žerdjavo rdeči traktorge. Grauzge so okapali. Uff! Uff!

Francek Mukič

je nej odo tam pa nej vido té tabor, si ne more zmisliti, kak lejpo je v Šendvidi. Kak je dr. Boris Kuhar, govornik prireditve tam povedo: "...ej taki nima celi svet." Letos je 238 domanji pevski zborov pa 5 zamejski zborov bilau na tabori. Tau je vsevkūper več kak 7 gezero lūdi bilau pa k tome moremo vcuj računati pihalno godbo. Samo si zmislite, ka telko lūdi nagnauk spejva. Program je teko po staroj šegi. V soboto zvečer smo zamejski zbori meli

tistin je naš zbor majhni dar predau tistim, steri so dosta naprajli za tau, da je zbor telkokrat bio navzauči v Šendvidi. Tau so: organizatorji pevse- ga tabora Šendvid in Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Mislim, da mi nej potrebno povedati, da je potne stroške finansirala Zveza Slovencev na Madžarskem. Naši pevci se lepo zahvalujejo za tau. Sploj lejpi večer je bio tau, čūtili smo se dobro, ponosni smo bili na tau, da smo leko zadobili 25. obletnico. Etakšoga reda

PORABJE ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četretk

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deak Ferenc ut 17.,
p.p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:
SOLIDARNOST
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija
Po mnenju Ministrstva za kulturo
št. 415-715/93 mb z dne
3.11.1993; se časopis
PORABJE uvvršča med
proizvode, od katerih se plačuje
davek od prometa proizvodov po
13. točki tarife 3 zakona o
prometnem davku (Ur. list RS,
št. 4/92).
ISSN 12187062.

Časopis izhaja z denarno
pomočjo Javnega sklada za
narodne in etnične manjšine.
E-MAIL: MUKICS@IND.EUNET.HU